

Eugen Axinte: Autopsierea labirintului

Acesta este un animal care nu există!”, ar putea exclama cititorul celui mai recent volum semnat Eugen Axinte. Rosturile înseși ale *poiein*-ului sunt pulverizate. Mai întâi, de pe o poziție (totuși, moderat) polemică față de postmodernism. Și i s-ar putea reproșa aici, autorului, nu atât rezerva față de optzecism și descendențele acestuia, rezervă uneori nedreaptă prin generalizare („Kephaliu confereau întru înstrăinare. Noi din izvoară, / izbândeam la cunoaștere.”), cât rejectarea de plano a oricărei tranzitivități. Eugen Axinte l-a citit bine pe Wittgenstein: despre ceea ce nu se poate vorbi este mai bine să se tacă. Antinarativ și antiretoric, autorul *Cavalerului de frig* intră ca de la sine în categoria – rară – a însinguraților, alături (cum observă Mihaela Malea Stroe, Aurel Ion Brumar, Adrian Lesenciuc) de un Rilke sau Mallarmé. Și de un Saint-John Perse, aș îndrăzni să cred. Nu prin grandilocvență, tocmai că nu („Aici adăstat-am, sub fragede/ silabisite tăceri...” – p.15), cât prin rigoarea abstractă a liniilor de forță poetice. Lirica lui e întotdeauna în siajul gândirii, pe care o coagulează – sau ceea ce rămâne valid din ea – într-un demers funciarmente introspectiv. Drumul spre esențe (citește: runele, lumina, tăcerea, apa) se surpă în interior în loc să izbucnească în afară. De o mare discreție, rostirea poetică a lui Eugen Axinte scapă lecturii psihanalitice („Acestea-s, tăcerii, doar gravitația / unei umbre, de noi locuită”), spre – poate – bucuria postumă a unui Albert Béguin, care credea că psihanaliza vrea să-l vindece pe poet de

poezia lui. Dar și, pe de altă parte, a demersului critic structuralist, în măsura în care rosturile saussuriene ale limbajului sunt cu eleganță eludate („Curând, moșteni-vei o formă / acanta întemeia-va un chip / din memoria stelelor / neantul se va scâlda într-un verb”). Poezia lui Eugen Axinte nu e aceasta sau aceea, ci e *acolo*. Fără grandilocvență sacerdotală, în care, de altfel, nu crede, poetul depune mărturie (*Vota Sollemna*) despre o lume indicibilă, geometrică și mai curând rece, o lume al cărei cifru de acces este „sintaxa unei limbi uitate”. Rostul poetului e să reinventeze „pulberea unui pierdut manuscris”, iar finalitatea ultimă a actului poetic e în fond ontologică. Altfel spus, fără a fi un „dascăl de înțelepciune” în sensul vechi al sintagmei, Eugen Axinte e un poet al Ideilor. De aici, poate, debutul târziu, de aici discreția și reflexivitatea. *Rara avis*, să recunoaștem, nu doar în configurația poetică actuală, de la noi sau de aiurea, ci și în genere în istoria literară. Ce mi se pare însă cu adevărat interesant și demn de evidențiat este că acest *repli sur soi* nu e nici sursa, nici efectul vreunei tragedii personale, nici măcar în vreo surdină bacoviană. Cerebralitatea pare a-l scuti pe autor de primejdia oricărui ridicol, fie el și retoric. *Autopsierea labirintului* devine astfel demers fondator, cvasi-arhetipal: soluția existențială, singura, de altfel, validă, este poezia. Pentru că adevărul e *dincolo*. Și Eugen Axinte e un *altul*.

Eugen Axinte, *Autopsierea labirintului*,
București, Editura Minerva, 2010, 72 p.

